

NUR

i el gnom irlandès

Toti Martínez de Lezea

Il·lustracions: Juan Luis Landa

erein

NUR

i el gnom irlandès

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, excepte l'excepció prevista per la llei. Adreueu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprògràfics, www.cedro.org), si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

Disseny de la coberta i interior:

Iturri

Maquetació:

Erein

Il·lustracions de cubierta i interior:

Juan Luis Landa

Traducció:

Eva Casasús

© Toti Martínez de Lezea

© EREIN. Donostia 2011

ISBN: 978-84-9746-657-8

D. L.: S. S.: 1463/2011

EREIN Argitaletxea. Tolosa Etorbidea 107

20018 Donostia

T 943 218 300 F 943 218 311

e-mail: erein@erein.com

www.erein.com

Impressió: Gertu

Zubillaga industrialdea, 9

20560 Oñati, Gipuzkoa

T 943 783 309 F 943 783 133

e-mail: gertu@gertu.net

www.gertu.net

NUR

i el gnom irlandès

Toti Martínez de Lezea

Il·lustracions: Juan Luis Landa

ereïn

Em dic Nur.

No Noor, ni Nour. Només Nur.

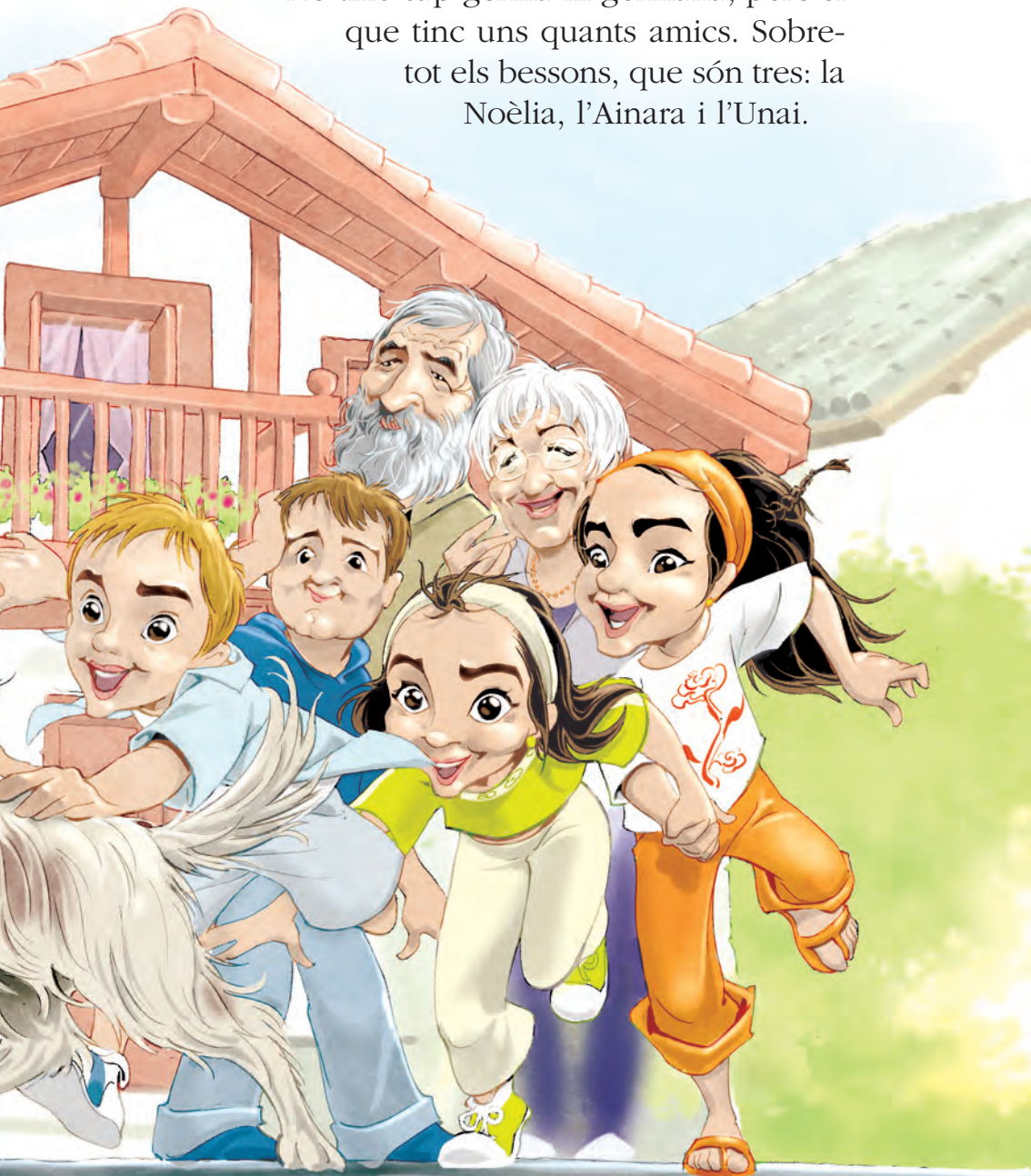

El meu poble té un nom una mica difícil de pronunciar. Es diu Larrabetzu.

Visc amb la *mami* i el *baba*, que vol dir pare en àrab. I ningú més.

No tinc cap germà ni germana, però sí
que tinc uns quants amics. Sobre-
tot els bessons, que són tres: la
Noèlia, l'Ainara i l'Unai.

I també hi ha en Peio, que és més alt que els bessons i que jo, i més fort.

Tinc un avi, l'*aitite*, que inventa coses.

I una àvia, l'*amama*, que escriu novel·les.

I un tiet que fa dibuixos *guai* amb l'ordinador. No li dic "tiet". Només Aritz.

Ah, i una besàvia, la *bisa*, que pinta quadres.

També tinc una altra *bisa*, però no viu a Larrabetzu.

I la meva gossa es diu Kuka. És meva, però viu a casa dels meus avis, perquè és més gran i té un jardí, tot i que l'amama diu que és una selva. No sé per què.

I no sé què més explicar de mi.

1. Un gnom irlandès a les escombraries

Aquest matí, la Nur es desperta amb una sensació estranya. De cop, obre els ulls i sap que avui és un dia especial. De vegades li passa, sap que passarà alguna cosa diferent.

Per exemple, el dia del seu aniversari, per Nadal, o quan va d'excursió. Però avui és un dia normal, tot i que està de vacances des de fa una setmana, i per les vacances, les coses sempre són diferents de la resta de l'any.

S'aixeca d'un salt i va a veure si els seus pares encara dormen. Sí, encara. Als grans els encanta quedar-se al llit. No sap per què. Tan divertit que és fer coses... i hi ha una pila de coses per fer! Anar amb bicicleta, patinar, anar a la "pisci", buscar pedres amb formes estranyes i pintar-hi cares, menjar pipes amb les amigues assegudes en un banc de la plaça...

Obre l'armari i tria uns pantalons, els seus preferits, i una samarreta ataronjada amb flors pintades. També li agrada una faldilla texana que té, però els pantalons són més còmodes per anar amb bici. És una sort que ja se sàpiga vestir sola. Abans la vestia la mami i li triava la roba, però ara és gran i només es posa el que a ella li agrada.

Va al bany i es renta la cara com un gat, com diu la baba. No entén per què ens hem de rentar la cara cada matí. Si ja es va banyar ahir al vespre i no ha tingut temps d'embrutar-se perquè ha dormit. També es pentina i busca al calaix de les cintes una de color taronja, perquè faci joc amb la samarreta. Li encanten les cintes per al cabell i també els mocadors de pirata. En té tres: un de rosa, un altre blanc i un altre de lila amb lluentons brillants.

—I ara? Què faig? —es pregunta.

Els seus pares no li deixen veure la tele als matins. Diuen que li quedarà la cara quadrada. No entén per què. Té amics que veuen la tele tot el dia i no tenen les cares quadrades. Agafa el seu quadern i els llapis de colors i es posa a dibuixar. Li agrada molt dibuixar. Les cares li surten molt bé i també les persones, sobretot les noies perquè els pot pintar els cabells llargs o curts, arrissats o llisos. I posar-los cintes i mocadors.

Quan fa una estona que dibuixa sent que els seus pares s'aixequen. Per fi! Mira el rellotge. Sap llegir l'hora des que tenia set anys. Només són dos quarts de nou i ja sembla que hagi passat tot el matí.

I encara no ha passat res especial.

Potser els seus pares li han preparat una sorpresa.

Potser han decidit portar-la al cine.

Potser és l'aniversari dels bessons i ella se n'ha oblidat.

No pot aguantar la impaciència i mossega una magdalena. La baba sempre diu que ha d'esmorzar suc i pa amb mantega i mel, i un bon got de cacau. Però a ella li agraden més les magdalenes.

Uf! que a poc a poc que van les agulles del rellotge!

Sona el telèfon i surt corrents a agafar-lo. És per a ella. Segur que és per a ella.

Al principi no entén què li diu l'àvia.

—Què dius, amama?

—Que hi ha un gnom irlandès a les escombraries –respon l'amama.

—Què és això? –demana la Nur.

—Un follet.

—Gran?

—No. Els follets sempre són petits –li aclareix l'amama.

—I on és?

—A les escombraries. Ja t'ho he dit.

—I per què hi és? —demana la Nur una altra vegada.

No entén què hi fa un follet a les escombraries dels seus avis. Els follets viuen al bosc, igual que les fades. Tothom ho sap.

—No ho sé —respon l'amama—. Potser s'ha perdut.

—Puc venir a veure'l?

—Ja t'has vestit?

—Sí.

—Ja has esmorzat?

—Sí.

—Doncs, vine.

A la Nur li costa convèncer els seus pares perquè la deixin anar a casa dels avis.

—Encara és molt d'hora —diu el baba.

—Deixa l'amama una estona en pau –diu la mami—. Sempre l'atabales.

—Però si és ella la que m'ha trucat! –protesta la Nur.

—Espera mitja hora –insisteix el baba.

—A més, t'has de fer el llit i endreçar l'habitació –li recorda la mami.

La Nur corre cap a la seva habitació. Estira l'edredó, desa les seves coses en una caixa gran de plàstic i, després, posa la caixa sota el llit. No entén la fal·lera dels grans per endreçar-ho tot. Si després s'ha de tornar a treure!

—Ja ha passat la mitja hora? –pregunta, traient el cap per la porta del bany.

—No.

La mami s'ha rentat els cabells i porta el cap embolicat amb una tovallola, com si fos un turbant. Ha vist en un llibre que a l'Àfrica les

dones porten turbants, i li fa molta gràcia. Potser el follet de les escombraries de l'amama també en porta un.

—Mami, com és un gnom irlandès?

—Verd.

—Tot verd?

—No, només la roba.

—Porta turbant?

La mami la mira i fa un gest estrany. Sempre fa un gest estrany quan no sap què contestar. O quan no vol contestar. També va fer aquest gest ahir, quan li va preguntar com es feien els nens.

—Puc fer servir l'ordinador?

—Per què?

—Per veure com és un gnom irlandès.

—Pregunta-li al baba.

El baba li diu que sí, engega l'ordinador, entra a Internet i tecleja “gnom irlandès”. La Nur li demana que li deixi buscar a ella. Ja és gran i sap com funciona un ordinador. El baba fa un gest com el que ha fet la mami i se'n va a la cuina a esmorzar.

Oooh! Hi ha molts gnoms irlandesos.

Gairebé tots són vells. Tenen la barba blanca i van vestits de color verd. No porten turbant, sinó una mena de barretina punxeguda, de color vermell. Però també n'hi ha uns altres que duen barret, també verd, i toquen el violí. Deu tocar el violí el gnom que viu a les escombraries de l'amama? Té moltes ganes de conèixer-lo i torna a preguntar a veure si ja ha passat la mitja hora.

Per fi la deixen sortir.

—Vés amb compte quan travessis el carrer
—li diu el baba.

—Mira a la dreta i a l'esquerra, per si ve algun cotxe –li recorda la mami.

Sempre li diuen el mateix. No sap per què.
Sempre vigila i mira abans de travessar.

La casa de l'aitite i de l'amama és a l'altra banda del carrer. És igual que les cases que surten als contes: blanca, amb la teulada vermella i flors a les finestres i a la paret. Té un picaporta gran a la porta. També hi ha un timbre, però a ella li agrada més el picaporta. Quan era més petita no hi arribava, però ara sí. Truca amb força i l'amama no triga a obrir.

—On és el follet? —pregunta la Nur.

—No hi ha cap petó? —pregunta l'amama.

Els grans són molt petoners i a ella no li agrada gens fer petons. Ni que n'hi facin, tampoc. Però per una vegada... Li fa un petó i s'afanya a entrar a la cuina.

—On és? —demana emocionada.

—Allà, a les escombraries. No el sents?

L'amama es posa el dit índex als llavis perquè faci silenci i es miren totes dues. I escolten. Un soroll de papers sobresalta la Nur i surt corrents de la cuina. Està espantada.

I si és un gnom gegant?

I si no és un gnom, sinó un monstre terrible?

Un drac... o un ós?

—No tinguis por —diu l'amama—. No et farà res.

La Nur no n'està gaire segura.

—És així petit... —insisteix l'amama obrint els dits índex i polze.

Encara passa una estona abans que no es decideix a entrar un altre cop a la cuina. Pensa-ho bé, no pot ser un drac perquè tothom sap que els dracs són molt grans. I els óssos també.

—A més —insisteix l'amama—, segur que si et veu, s'espantarà més que tu.

—El puc veure? –pregunta.

Finalment decideix entrar altra vegada a la cuina.

—No ho crec –diu l'amama– Jo ja ho he intentat, però és molt ràpid i s'escapa corrents així que obro la porta de les escombraries.

Ella és molt més ràpida –pensa la Nur– i segur que el gnom no té temps d'escapar-se. Només s'ha de quedar quieta una estona perquè el gnom es pensi que se n'ha anat i després, obrir de cop la porteta on hi ha el cubell de les escombraries. Fa un senyal a l'amama perquè no digui res. Es queda quieta, respira a fons i ZUM! obre les dues portes que hi ha a sota l'aigüera.

L'amama té raó. El gnom és molt ràpid. Ja no se senten sorolls al cubell de les escombraries. Però per si de cas, no s'hi acosta gaire.

Necessita una llanterna. Hi havia d'haver pensat abans i portar la que té a la seva tauleta. La

fa servir quan es desperta a la nit i va a buscar aigua a la cuina. Abans cridava els seus pares, però des que té vuit anys ja no ho fa. Si tingués la seva llanterna, podria mirar dins l'armari de les escombraries sense acostar-s'hi massa.

—Amama, tens una llanterna? —pregunta.

—Jo no, però l'aitite segur que en té una —respon l'amama.

—I on és l'aitite?

—A la selva.

La Nur va corrents fins a la porta del jardí i l'obre. La Kuka espera a l'altra banda i es posa a bordar d'alegria i a fer voltes al seu voltant.

—Aitite! —crida la Nur.

La Kuka no para de bordar i de fer voltes.

—Calla, Kuka! No em deixes sentir res! Aitite!
—torna a cridar.

—Hola!

L'aitite arriba pel camí del jardí i la saluda amb
la mà.

Ara que s'hi fixa bé s'assembla als follets que ha vist a l'ordinador. També té barba, però no tan blanca. I, és clar, és mes alt. Però amb un vestit verd i una barretina punxeguda seria igual que un gnom irlandès.

—Aitite, tens una llanterna?

—Per què la vols? —demana l'aitite.

—Per veure el gnom de les escombraries.

—Qui?

—El gnom irlandès que hi ha a les escombraries —repeteix la Nur.

No sap per què sempre se'ls ha de repetir les coses als grans.

—Ja... el gnom...

L'aitite somriu i no diu res. Entra a casa, seguit per la Nur i per la Kuka, i treu una llanterna que té en una caixa plena d'estris.

—No crec que el puguis veure —diu.

La Nur agafa la llanterna i torna a la cuina. I tant que el podrà veure! Per què són, doncs, les llanternes? Però no hi ha ni rastre del follet.

La Kuka fica el cap al cubell de les escombraries i gairebé el tira a terra.

—Estigues quieta! —li crida— Que espantaràs el gnom!

Però la Kuka no li fa cas. Continua buscant a l'armari de les escombraries i mou la cua, com sempre fa quan busca alguna cosa.

—T'has d'esperar que torni —diu l'amama.

La Nur està una mica decebuda. Li hauria encantat veure el gnom. I, de fet, pensa que ha vist alguna cosa. Sí, ha vist la punta de la barretina corrent. N'està segura. Però... no era vermella. Era verda.

Ha d'explicar als seus amics el que ha vist i li demana a l'amama que truqui a la mami i que li digui que ha anat a casa dels bessons. Una vegada no li va dir res i es va enfadar molt.

Els bessons també volen veure el gnom irlandès de les escombraries i tornen tots quatre a

casa dels avis. Però l'amama els diu que avui ja no el podran veure perquè segur que s'ha espantat i es deu haver amagat.

Així, doncs, decideixen agafar les bicicletes i anar a fer un volt.